

Писъцитѣ на децата, крѣсъцитѣ на женитѣ, пукота на иконостаса и дѣсчения таванъ, всичко това се сливаше въ адски хаосъ и заедно съ черния димъ стремително отлиташе къмъ небето...

До обѣдъ отъ манастиря не остана камъкъ върху камъкъ. Юруцитѣ бѣха се явили ненадейно и бѣха изклали всички мѣже на двора. Наоколо жива душа не се мѣркаше. Конетѣ на кръвожаднитѣ юруци ровѣха земята и нетърпеливо цвилѣха. Следъ като палачитѣ се увѣриха, че всички христиани сѫ погубени, качиха се на конетѣ си, препуснаха изъ гората и изчезнаха изъ гѣститѣ гори на Родопа.

По една стрѣмна пжтечка бавно врѣвѣха стара жена и едно момче на около четири надесетъ години. Тѣ идѣха отъ много далече, отъ Райково, и бѣха закъснѣли отъ манастирската служба. Съ мѣжа изкачиха върха. Лъхна ги миришъ на изгорѣло месо. Бабата изтрѣпна, но нищо не каза на внучето си. Отбиха се по странична пжтека и внимателно оглеждаха околността. Когато излѣзоха на поляната, видѣха, че манастирътъ вече не сѫществуваше и, че побѣснѣли юруци диво препускаха изъ пжтя. Тѣкмо се готвѣше да каже на внучето си, да не се показва на открыто, ето че юруцитѣ ги забележиха и нѣколко души веднага препуснаха къмъ тѣхъ. Старата жена извика:

— Стоянчо, бѣгай по стрѣмнината, че турцитѣ ще тѣ заколятъ!..

Стоянчо не чу думитѣ на баба си, но щомъ забеляза изкривеното лице на юрука, удари на бѣгъ презъ гората, като гледаше да тича по равнитѣ мѣста. Чу задъ себе си конски тропотъ. Много се изплаши и, за да се спаси, съ все сила се насочи къмъ близката пропастъ. Безъ да мисли за живота си, той се